

Stödgruppen – en film om sexuellt våld

Flickor berättar på ett öppet och personligt vis om sina känslor efter sexuella övergrepp. Sammanhanget är en frivillig stödgrupp som leds av en terapeut. Filmen ger en inblick i hur en stödgrupp kan arbeta men också vad sexuella övergrepp kan vara och vilka förövarna kan vara.

Speltid: 14 min.

Från: 13 år

Ämne: Samhällskunskap, vård och hälsa, biologi, värdegrundarbete

Produktionsland:
Sverige, 2017

Svensk version:
© Filmo, 2018

Ansvarig utgivare:
Sandra Ortíz del Gaiso

Filmnr: EDU0042

För ytterligare källinformation:
Kontakta Filmo
08-445 25 50

I stödgruppen får vi möta en grupp tjejer som alla varit med om olika sexuella övergrepp. De träffas för att finna stöd hos andra tjejer som varit med om liknande upplevelser. Alla reagerar olika på sina upplevelser, och alla har olika sätt att öppna sig om det. Det finns inte något rätt eller fel, det viktiga är att prata om det, på sina egna villkor. Filmen visar hur värdefullt det är att informera om och uppmärksamma de konsekvenser sexuella övergrepp får för den som blir utsatt. Och för att bryta normerna för vad ett sexuellt övergrepp är och bryta tystnaden kring det.

Filmen väcker känslor och reaktioner både hos deltagarna och hos den som ser filmen. När man utsatts för ett sexuellt övergrepp förändras tillvaron, man ser på omvärlden med nya ögon. Några av flickorna hade föreställt sig hur de om de skulle göra om de hamnat i situation där de utsattes för sexuellt övergrepp, men verkligheten blev mer komplex och genom utsattheten kunde de inte stoppa förövarna. Budskapet att det inte är den drabbade som gjort fel utan att skulden för övergreppet är gärningsmannen är tydligt, samtidigt problematiseras samhällsnormer och okunnighet och svek hos omgivning och rättssystem.

Den nya samtyckeslagen som trädde i kraft maj 2018 nämns inte i filmen, men ger en efterföljande diskussion i ert klassrum kring samhällets normer om skuld och skam kraft och argument ur oprövade perspektiv.

Nyckelord

sexuella övergrepp, sexuellt våld, våldtäkt, stödgrupp, bearbeta, stöd, samtal, tabu, våldtäktskultur, systemskap, genus

Frågor efter visning

1. Försök definiera sexuellt våld? Alla sexuella handlingar? Endast samlag?
2. Hur kan man förhindra sexuellt våld?
3. Vilket stöd finns när man utsatts för sexuellt våld? Saknas något?
4. Vems är felet när man utsatts för sexuellt våld? Vem känner skuld? Offer/Förövare/Anhörig/Omgivning.
5. Varför är det svårt att berätta att man utsatts för sexuellt våld? Hur kan man förändra det?
6. Varför misstänkliggör omgivningen offren genom att ifrågasätta klädsel, trovärdighet etc?
7. Vilka konsekvenser från omgivning och rättssystem kan drabba ett offer som berättar?
8. Vilka äger makten att förändra gamla föreställningar om att det är offrets fel att hen blivit utsatt? Vilket ansvar följer med makten att kunna påverka samhällets normer?
9. I maj 2018 kom en samtyckeslag. På vilka sätt kan den påverka sexuellt våld i samhället?

Uppgift

Tag reda på hur samtyckeslagen lyder. Leta efter hur olika människor tror att lagen kan hjälpa offer eller stävja sexuellt våld.

Internetkällor

Kvinnofridslinjen: kvinnofridslinjen.se/lattlast/det-har-ar-kvinnofridslinjen/det-har-ar-vald-mot-kvinnor/sexuellt-vald/

Läkare utan gränser: lakareutangranser.se/vart-arbete/arbetsomraden/sexuellt-vald

UMO ungdomsmottagningen: umo.se/vald-och-krankningar/sexuella-overgrepp-och-trakasserier/valdtakt-och-andra-sexuella-overgrepp/

Tjejjouren: tjejjouren.se/tjejguiden/feminism/statistik

SVT debattinlägg: svt.se/opinion/sexuellt-vald-maste-bli-en-mansfraga-sex-tips-for-man

TED talk: ted.com/talks/jackson_katz_violence_against_women_it_s_a_men_s_issue

Riksdag samtyckeslag: riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/en-ny-sexualbrottslagstiftning-byggd-pa_H501JuU29

SVT samtyckeslag: svt.se/nyheter/inrikes/den-nya-samtyckeslagen-det-har-sager-den

Nationalencyklopedin: ne.se

Cinebox hemsida: cinebox.se

FILMO

En del av Swedish Film AB

Box 6014 • 171 06 Solna • SWEDEN • Tel: 08-445 25 59 • Fax: 08-445 25 60
info@filmo.se • www.filmo.se

Filmen *Stödgruppen – en film om sexuellt våld* passar bra för undervisning i biologi och för värdegrundarbete.

I läroplan grundskolan, värdegrund, lgr11

Grundläggande värden

- Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.

Förståelse och medmänsklighet

- Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.
- Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar.

En likvärdig utbildning

- Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter.

Rättigheter och skyldigheter

- Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Den ska utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar.

Skolans uppdrag

- Skolan har i uppdrag att överföra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.

I årskurs 7-9, biologi, lgr11

Natur och samhälle

- Aktuella samhällsfrågor som rör biologi.

Kropp och hälsa

- Hur den fysiska och psykiska hälsan påverkas av sömn, kost, motion, sociala relationer och beroendeframkallande medel.
- Människans sexualitet och reproduktion samt frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar. Metoder för att förebygga sexuellt överförbara sjukdomar och oönskade graviditeter på individnivå, på global nivå och i ett historiskt perspektiv.

Biologins metoder och arbetsätt

- Källkritisk granskning av information och argument som eleven möter i olika källor och samhällsdiskussioner med koppling till biologi, såväl i digitala som i andra medier.

I årskurs 7-9, samhällskunskap, lgr11

Rättigheter och rättsskipning

- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna i svensk lag.
- Olika organisationers arbete för att främja mänskliga rättigheter.
- Rättssystemet i Sverige och principer för rättssäkerhet. Hur normuppfattning och lagstiftning påverkar varandra. Kriminalitet, våld och organiserad brottslighet. Kriminalvårdens uppgifter och brottsoffers

situation.

Beslutsfattande och politiska idéer

- Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen. FN:s syfte och huvudsakliga uppdrag, andra former av internationell konflikthantering och folkrätten i väpnade konflikter.
- Individens och gruppernas möjligheter att påverka beslut och samhällsutveckling samt hur man inom ramen för den demokratiska processen kan påverka beslut.

I gymnasiet, friskvård och hälsa, Igy11

Centralt innehåll

- Sexualitet och samlevnad samt STI (sexually transmitted infections).
- Lagar och andra bestämmelser samt internationella överenskommelser inom hälsoområdet.
- Hälsoupplýsning individuellt och i grupp.
- Hälsöfrämjande program på individ- och gruppnivå.
- Kommunikation och coachning.

I gymnasiet, vård- och omsorgsarbete 1, Igy11

Centralt innehåll

- Hur man utför arbetsuppgifter på ett estetiskt sätt.
- Sociala och socialpedagogiska uppgifter, till exempel i form av samtal, kontakt och aktivering.
- Kommunikation, bemötande, förhållningssätt, sinnesstimulering och samarbete.

I gymnasiet, samhällskunskap 1, Igy11

Centralt innehåll

- Gruppernas och individens identitet, relationer och sociala livsvillkor med utgångspunkt i att människor grupperas utifrån kategorier som skapar både gemenskap och utanförskap.